

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP.

Nyomda és kiadóhivatal

Brassó, Kapu-utca 60 szám — Telefon szám 177.

ELŐFIZETESI DIJ.

Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
egész évre 10 frt, fél évre 5 frt, negyed évre 2 frt 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr., kapható:

a kiadóhivatalban, Gross G., Polánek és Friedmann F. urak üzletében

Felolós szerkesztő:

Dr. Vajna Gábor,
ügyvéd.

Szerkesztőség: Kapu-u. 60.

Értekezhetni:

d. e. 8—9 és d. u. 2—4 óráig.

Telefon szám 177.

HIRDETÉSI DIJ:

2 hasábos garmondsor v. annak helye 1-szeri hirdetésnél 12 kr.
3 hasábos garmondsor 8 kr. Nagyobb és többszöri hirdetésnél kedvezmény. Minden egyes hirdetés után még külön 30 kr. bélyeg-díj fizetendő.

Nyilttér sora 15 kr.

Hirdetések és nyilttéri cikkek díja előre fizetendő.

Kérelem.

Brassó, okt. 5.

A „Brassói Magyarság Intéző Bizottsága” múlt hó 28-án tartott ülésében elhatározta, hogy az aradi vértanúk halála napjának ötvenedik évfordulóját a brassói róm. katolikus plébániatemplomban folyó hó 6-án — pénteken — reggel 8 órakor tartandó gyászsistentisztelettel ünnepli meg.

Tisztelettel van szerencsénk ennélfogva magyar társadalmunk tagjait ezen gyászsistentiszteletre meghívni és egyszersmind arra is felkérni, hogy a nevezett napon gyászfátyollal bevont nemzeti zászló vagy egyszerű fekete gyászlobogó kitűzése által is ünnepelni sziveskedjenek.

Külön felkérjük a brassói magyar egyesületeket, hogy a gyászsistentiszteleten testületileg sziveskedjenek részt venni; az Intéző Bizottság tagjait pedig, hogy gyászfátyollal bevont jelenynyel jelenjenek meg.

A gyülekezés a templomba vonulás céljából nevezett napon reggel fél 8 órakor a magyar kaszinóban történik.

Brassó, 1899. okt. 5.

A „Brassói Magyarság Intéző Bizottsága.”

A vértanúk emléke.

Brassó, okt. 5.

Holnap lesz ötven éve. Akkor hullt a vérük. Akkor függtek a bitófán. Kegyelem nem volt az ő számukra. Azzal a tudattal kellett meghalniuk, hogy a haza is meghalt. Borzasztó sors. Csak Krisztus szenvedett többet náluknál. És mégsem haltak meg, mégis élnek. A bitófák újra kiöldeltek, a nemzet újra föltámadott. De nem egyedül támadott föl. Emlékeket is föltámasztotta. Kegyeletével dicsfényt övezett alakjuk köré. Tizenhárom ragyogó övet. Egyik hósebb volt a másikkál. Egyik jobban szerette

hazáját, mint a másik. Vészben viharban elől jártak. Golyó nem fogta, kard nem ölte őket. Egyetlen eszméjük volt: a szabadság. Azt imádták, azért és azzal haltak meg.

A nemzet most ünnepet ül tiszteltükre. Aradon áll a vértanúk szobra. Azt is a kegyelet állította. Oda fog zárandokolni a hálás magyarság. A törvényhozás adta meg a példát. Maga az elnök tesz koszorút a szoborra. És még mennyi jele a halának fog oda letetetni. Győzelmi koszoruk serege lepi el a vértanúk alakját, kiknek fél-század előtt nem jutott egyéb hitvány kötelnél.

Milyen szomorú emlékezet volna a mostani, ha nem lobbanna föl vele a múlt dicsősége, a jövő reménye. Az aradi gyásznapi leple mögött tüneményes harcok képe lebeg. A hősiességnek és önfeláldozásnak megkapó látványa az. Szébbet nem varázsol elénk a világtörténet. És a diadalmas hősök hadai élén a tizenhárom mithoszi alak robog. Milyen nagyok ők! Milyen honszeretők! Milyen vitézek! Ez a korszak tele van fényvel, erővel, ragyogással.

A lepel előtt ott van egy darab sötétség. Az elnyomás nehéz korszaka. Egy leigázott nemzet esdő imája száll az istenhez. Elhalt a tizenhárom, száműzött a legjobbak, börtön mélyein oly sokan. De íme, egyszerre eloszlik a szomorú homály, — virradni kezd. Előbb halavány, sejtelmes világosság, azután szemképráztató ragyogás. A kiegyezés szent békéje glóriás fényvel ragyog. A nemzeti föltámadás elkövetkezik.

Csodás történet. Alomnak is alig képzelhető. Nem szomorúság többé a tizenhárom sápadt alakja. Ők sem haltak hiába. A néma bitófák hősi küzdelemről, dicső jövőről beszéltek. A honszeretet örök oszlopaivá lettek. Nincs szebb tarulság, mint a mit az ő mártírhálájuk ad. Ejük és küdjünk a hazaért, s ha kell, halljunk meg érte. Az élet olcsó, a haza drág. Az életet adjuk oda, ne a hazát.

Szemünk nem könnyekkel telik meg, de büszkeségtől ragyog. Nem a halálukat siratjuk, de szent vértanúságukat ünnepeljük. Mint a hogy az Ur Jézusnak meg kellett halnia, hogy megváltsa a világot, nekik is ott kellett halniuk az aradi bitófákon, hogy a nemzetet megváltásák. Meg is váltották. Mert emlékezetük erőt adott a nemzetnek. Ki tudja, hogy azok nélkül a bitófák nélkül, lett volna-e annyi elszántsága a nemzetnek, hogy letiprott jogait vissza követelje?

Ezek a jogok ma élnek, s a vértanúk szobra ott áll Aradon. Szentek a jogok, szent ez a szobor. Midőn a jogokat tiszteljük, ne feledkezzünk meg a szoborról sem. Holnap ötven éve. Akkor hullt a vérük. Akkor haltak a bitófán. Tegyük le koszorunkat a szoborukra — hála, kegyeletünk, honszerelmünk igaz adójaként.

Beilőd.

Brassó, okt. 5.

A király ma d. e. tizenegy órakor magán kihallgatáson fogadta Bécsben Lukács László pénzügyminisztert. Lukács László ez alkalommal bemutatta ő Felségének a jövő évi költségvetést.

A képviselőház Széll Kálmán javaslatát elfogadva, azt határozta, hogy megbizsa Perczel Dezső házelnököt, helyezzen október 6-án a ház kegyeletes érzéseinek kifejezésül személyesen koszorút az aradi vértanúk szobrára. Perczel Dezső képviselőházi elnököt pártkülönbösg nélkül nagyszámu képviselő kíséri Aradra, a tizenhárom vértanú ünnepére.

A képviselőház e héten nem tart ülést. A legközelebbi ülés, e hó 9-én d. e. 10 órakor lesz.

A Hentzi ünnep ellen a képviselőházhoz beérkezett kérvények fölött jövő hétfőn határoz a Ház. A kérvényeknél előreláthatólag nagyobb vita indul meg.

A fővárosi szociálisták tegnapelőtt este megint tüntető sétákat rendeztek az Andrassy-uton.

A magyar tüzoltók küldöttsége október 16-án indul Konstantinápolyba, Széchenyi Ödön basa 25 éves jubileumára.

Külföld.

Brassó, okt. 5.

Ó Felsége lemondott a neuburgi vadászatokra való elutazásáról.

A bécsi lapok kedvezően fogadták az új miniszteriumot.

A belgrádi elitáltak megkegyelmezésére hosszabb ideig nincs semmi kilátás.

Midhat basának 15 év óta Szmirnában számkivetésben élő fia Athénbe szökött és hír szerint Angliába akar utazni.

Frascati városában Garibaldi szobrát bemocskolták. A tettest az ottani sekrestyés személyében elfogták. A lakosság megakartta lynchelni.

A transvaali ügyben ismét döntő lépés történt. Az angol kormány 70.000 tartalékosnak bevonulási parancsot küldött.

Az aradi vértanúk.

Brassó, okt. 5.

Rendkívül becses és érdekes följegyzések birtokába jutott nemrég Institoris Kálmán, Arad város főjegyzője, ki hosszabb idő óta kutat az után, hogy hiteles leírásokból meglehessen állapítani, hol nyugsznak az aradi vértanúk, az október 6-án kivégzett tábornokok?

Ebben a kutatásban az aradi vár román. kath. egyházának 1849-ik évi anyakönyve juttatta célhoz a főjegyzőt, a melyben hiteles följegyzések alapján bentoglaltatik a vértanu tábornokok anyakönyvi kivonata.

Száraz, rövid adatok ezek, a szokottnál is katonásabb rövidséggel bejegyezve az ócska foliánsba, melynek megsárgult lapjairól alig olvasható már le a fakó írás. És mégis egy nagy tragédiát, egy szörnyűséges eseményt

mondanak el ezek az ósdi betűk, a melynek olvastára minden hazafi szíve megrezzen.

A vár anyakönyvében szószerint így van megörökítve az október 6-diki véres nap:

MATRIKEL-AUSZUG.

Zum Tode verurtheilt durch den Strang die ungarische Insurgenten, den 6-ten Oktober 1849. Begraben auf dem Richtplatze:

Graf K.-W.-Leiningen	alt 41 Jahre
Karl Knezsits	41
Graf K. Vécsey	40
E. Pöltenberg	45
I. Török	54
J. Nagy-Sándor	49
Georg Lahner	53
J. Damjanich	45
L. Aulich	56

Zum Tode verurtheilt durch Pulver und Blei den 6-ten Oktober 1849. auf dem Richtplatze begraben:

Ernst Kiss	alt 40 Jahre
J. Schweidel	62
A. Dessewffy	47
W. Lázár	34

A katonaplébániai anyakönyv még két kivégzésről emlékezik meg, Kazinczy Lajos ezredeséről és Hauch Lajos alezredeséről, a következőkben:

Zum Tode verurtheilt durch Pulver und Blei am 25-ten Oktober 1849. auf dem Richtplatze begraben: Ludwig Kazinczy, alt 43 Jahre.

Ludwig Hauch politischer Gefangener hingerichtet am 19. Feber 1850, alt 57 Jahre.

A mi az évszámokat illeti, azokban sok a téves adat. A katonapap csak úgy találomra jegyezte be, melyik vértanu hány éves.

Hogy a vértanúk ma hol alusznak utolsó álmukat, arról az alábbi hiteles adatok tanuskodnak:

Damjanich János és Lahner György, Károlyi Tibor gróf mácsai kastélyának parkjában;

Leiningen Westerburg Károly gróf a borosjenői r. kath. templom alatt, az Atzél-család sírboltjában;

Kiss Ernő az ittebei (Torontálmegyei) családi sírboltban;

Dessewffy Arisztid a margonyai családi sírboltban Sárosmegyében;

Aulich Lajos, Pöltenberg Ernő, Török Ignác, Knezsics Károly és Nagy-Sándor József a kivégzési helyen, a bitófák alatti gödörben;

Lázár Vilmos és Schweidel József agyonlövésük helyén, az aradi vár 6-ik sz. kapuján kimenve, jobb kéz felől, a délkeletnek elvonuló bástyák közötti árokban;

Vécsey Károly gróf az aradi régi temető kriptájában, a bejárat közelében.

Hangverseny.

Brassó, okt. 5.

Városunknak már több művésznője mutatkozott be nem csak itt előttünk, hanem külföldön is, dicsőséget, babért szerezve hazánk eme keleti, kies kis fészkeinek. Hackmüller Zelma kisasszony az este lépett fel először kedves otthonában a legteljesebben felelve meg a hozzá kötött várakozásnak. Jól eső örömmel konstatáljuk, hogy tegnapi hangversenye után nekünk is azok közé kell sorakoznunk, kik a kedves művésznőnek fényes sikert és szép jövőt jósolhatunk.

Választékos műsorában alkalmat nyílt sokoldalú tehetségeit bemutatni. A városi zenekarnak bevezető »Ouverture« je után

A „Brassói Lapok“ tárczája.

A vértörvényszék.

— A „Brassói Lapok“ tárczája. —

Az aradi várban Ernst hadbírószági elnök vezetésével működött a törvényszék. Dolga akadt bőven, rövid három hónap alatt nem kevesebb, mint 850 ítéletet hozott, ezek közül 250 halálra szolgált. Ezeket persze nem hajtották végre, hanem átváltoztatták 10—20 évi várfogságra. Haynau több ízben személyesen is lenn járt Aradon, hogy utasításokat adjon a haditörvényszéknek csufolt ítélő masinának, a mely teljesen ennek a szörnyetegnek szellemében működött.

A tábornokok is ez elé a törvényszék elé kerültek, a mely, mihelyt a börtöneikben elhelyeztettek, rögtön megkezdte ellenük az eljárást.

Legelőször Pöltenberg tábornokot hallgatták ki, a kitől, minthogy Görgey több ízben őt bizta meg a Rüdigerrel és a Paskievicscseli tárgyalások felvételével, a fegyverletételi ajánlatokról és a tárgyalások leteléről akartak valamit kitudni. Pöltenberg azonban hallgatott és mikor vádolták, nem védelmezte magát, csak annyit mondott, hogy becsületes ember és bátor katona egyebet nem tehetett.

Másodszor Nagy-Sándor József tábornokra került a sor, a kitől szintén a fegyverletételtől kérdezősködtek, mert azt hitték, minthogy nem jó szemmel nézte Görgeit,

majd érdekes adatokkal fog szolgálni. De tévedtek, mert a nemes tábornok nem árult el semmit. Hiába faggatták a bírúk, hogy mondja el, miért nem az osztrákok előtt tette le Görgey a fegyvert, Nagy-Sándor nem felelt, vagy ha adott is választ, válaszával vérig sértette bírúit.

Három napi szünet után a vérbírószág folytatta a kihallgatásokat, de ekkor, miután látták, hogy az általános dolgokról nem igen kaphatnak felvilágosítást, valószínűleg felsőbb utasításra, csak az illető tábornokok egyéni működéséről kívántak felvilágosítást nyerni.

Aulich Lajos tábornoknak szemrehányást tett az elnök, hogy mint valamennyi bűntársa közt a legidősebb, a helyett, hogy jó példát mutatott volna, a legrosszabb példával ment elő. Aulich nemes megvetéssel felelt a pökhendi elnöknek s csak ennyit mondott:

«Már koromnál fogva is kötelességemben állott társaimnak ép úgy, mint alárendeltjeimnek jó példával előre menni!»

A bírúk faggatásaira csak azt felelte: «Királyom parancsából esküdtem hűséget a magyar alkotmányra. Eskümet halálomig meg kell tartanom!»

Vécseivel különös szigorral bánt a haditörvényszék. A bűnjelek közt ott volt az az élehang levele, melyet Lamberg grófhhoz intézett akkor, mikor az hozzá fordult, hogy vezesse ezredét Jellasics táborába.

Török tábornok igen idegesen felelt a hadbírák vádjaira. Végül azt mondta:

«Nagyon jól tudom, hogy az urak ép úgy kívánják halálomat, mint bárkiét, de

ezek után, a mit önöknek mondtam, becsületükre nem válik!»

Schweidel tábornokot azzal vádolta a haditörvényszék, hogy már felesküdt a császári seregbe, mégis belépett a nemzeti hadsereg sorába. Azt a védekezést, hogy legfelsőbb parancsra jutott a nemzeti hadsereghez, nem vették figyelembe és bár Lichtenstein herczeg, a kinek mint ifjúkori bajtársának megadta magát, ki akarta eszközölni számára az amnesztiát, a hadbírószág a legnagyobb szigorral bánt vele.

Lahner Györgytől elásott ágyukat és fegyvereket követeltek. Órák hosszat faggatták a derék tábornokot, hogy árulja el, hol vannak elásva a fegyverek. Lahner azonban dühösen felelt a faggatásokra, szemükre vetette a bírúknak gyávaságukat, melylyel őt, mint védtelen embert kinezzák.

Knézichet felaégárással vádolták. A nemes tábornok nem is védekezett a vád ellen, csak azt mondta, hogy mint katona és honpolgár becsületesen teljesítette kötelességét.

Leiningen vallatása tartott a legtovább, mert semmi áron nem akart a hadbíró kérdésére válaszolni. Ezzel igen magára haragította a vértörvényszéket, és tán ennek tulajdonítható, hogy bár rokonságban állott az angol királyi családdal, mégis oly szigorú volt az ítélet.

Kiss Ernő egyszerűen megtagadta a választ, ha nem illetelmesen intézték hozzá a kérdést. Az egész vallatás alatt különben is feltűnő módon éreztette megvetését hóhéraival.

élénk tapsvihar mellett lépett a sympathikus művész a lámpák elé, hol nem kis meglepetésére a virágcsokrok egész özöne fogadta. E kedves jelenség legkevésbé sem látszott befolyásolni a rutinizott művészt, mert mindjárt első énekszámával megnyerte hallgatóinak osztatlan tetszését.

Mozart »Figaro lakodalma« című operájának Ariája (Mari). »Az ibolya« és »Bölcsődal« című kedves dalaiban alkalma nyílt nemcsak teljes hangterjedelmét, hanem hangszínező képességét is, a leggyöngédebb pianótól a leghatalmasabb forteig tökélyvel bemutatni. Gyakorlott iskolára vall, hogy a szövegnek örömteli vagy fájdalmas kifejezéseit dalában élénken megkülönböztethető érzéssel tudja kifejezni. Az átmenetekben tapasztalható könnyedség s különösen mélyebb hangnemből feltűnő kifogástalan tisztaság mindjárt az első dalban meglepő hatást gyakorolt. A »Bölcsődal«-ban megnyilatkozó édes érzés, énekében oly intenzíven volt kifejezve, hogy midőn az utolsó ária ajkairól ellebbent, egy pillanatra a legmélyebb csend állott be, mi legszebben jellemzi az óriási hatást.

Schumann R. »Szentjános bogárka« cz. dalában bebizonyította, hogy a hang technikájának teljes birtokában van s a legnehezebb fordulatoknál is könnyedén siklik általánélkül, hogy ez, az erő vagy zeneiség rovására esnék.

A városi zenekar egyöntetű kísérete sehol sem hágtott túlsúlyra a művész hang-erével szemben s ez Brandner Antal karnagy ur jeles vezetésének tulajdonítható, ki mint dirigens a legnagyobb odaadást tanúsítja.

Lassel Rudolf úr művészi és biztos játékka némileg könnyíté Jensen A. és Brahm J. felette változatos dalainak előadását, jól lehet a kedves művész énekszámain a pedáns készség határozottan meglátszott. A sok közül még csak az utolsó szá-

mot: Peiser J. »Te és a tavasz« cz. dalát akarjuk kiemelni, melyet a kedves kisasszony annyi érzéssel és bájjal énekelt, hogy az édes melodia pillanatig tartotta fogva hálás hallgatóinak lelkét. —

... A sok virág, a sűrű taps, a zajos meglegedés s egy reményteljes jövő biztató képe legyen záloga — kedves kisasszony — annak az élvezetes estélynek, melyben bennünket tegnap részesített.

B. L.

HIREK

Brassó, okt. 5.

— **Kitüntetés.** A király ő Felsége a harmadik osztályú vaskorona-rendet adományozta Ponory Sándor volt brassói törvényszéki elnöknek, nyugdíjaztatása alkalmából. Ponory Sándort tuvalevőleg nemrég választották meg a hátszegi kerület orsz. képviselőjévé.

— **A brassói magyar kaszinó tagjai,** az idő rövidsége miatt ez uton kéretnek fel, hogy az aradi vértanúk halála 50-ik évfordulójának emlékére, a róm. kath. plébánia templomban e hó 6-án reggeli 8 órakor megtartandó gyászmisén minél nagyobb számban résztvenni szíveskedjenek. Gyülekezés a kaszinó helyiségeiben. — A helyettes igazgató.

— **Szini bérlet.** Az igen tisztelt bérlőuraknak ezennel tudomására hozzuk, hogy részleteiket a Brassói Lapok kiadóhivatalában Kapu-utca 60. sz. alatt, befizethetik. Együttal fel is kérjük őket, hogy a befizetéssel lehetőleg ne késlekedjenek.

— **A brassói magyar dalárda tagjait** ez uton értesitem, hogy október hó 6-kán, reggeli 8 órakor, az aradi vértanúk halálának 50-ik évfordulója emlékére, a róm. kath. plé-

bánia templomban gyászsistentiszelet fog tartatni. Az ünnepélyt kezdeményezett Intéző Bizottság meghívása folytán, a Dalárda tagjait ezennel felkérem a gyászünnepélyben való testületi részvételre. Találkozás 3/4 8 órakor a magyar kaszinóban. Jelvények fekete fátyollal borítva. — Az elnökség.

— **Szemléltető képek az elemi iskolákban.** Wlassics Gyula vallás és közoktatásügyi miniszter már eddig is sokat tett a művészi érzék fejlesztése érdekében. Amint a »Magyar Nemzet«, szerdai száma írja, Wlassics Gyula el van határozva újra egy jelentékeny lépést tenni ezen a téren. Intézkedni fog, hogy az elemi iskolákat szemléltető képekkel lássák el. Október havában, a miniszter felkérése folytán ankét ül össze, művészek és szakemberekből, akik Wlassics tervének kivitele fölött fognak tanácskozni.

— **A brassói torna és vivó egyesület tagjai,** az idő rövidségére való tekintettel, ez uton felkéretnek, hogy az »Intéző Bizottság« kezdeményezésére, az aradi vértanúk halála 50-ik évfordulójának emlékére, október hó 6-kán, reggel 8 órakor, a róm. kath. plébánia templomban megtartandó gyászsistentiszeleten testületileg megjelenni szíveskedjenek. — Az elnökség.

— **Varázsszínház.** Szombaton, hétfőn és kedden rendkívül meglepő s igen érdekes látványosságban gyönyörködhetik közönségünk. A birneves Balthazar Alajos magyar bűvész fog tartani 3 előadást, a »Vigadó« nagytermében. A kitűnő bűvész tizenöt esztendeig élt Amerikában s ott tanulta titokzatos mesterségét, melylyel a főváros közönségét is valósággal bámulatba ejtette. A mit miss Fey Homes és a többi híres angol spiritiszták szoktak produkálni, — a Bud. Hirl. szerint — Balthazar sokkal meglepőbbben mutatta be. Budapesten 50-szer lépett fel rendkívül nagy és előkelő közönség előtt s valamennyi napilap — a mint meggyőződésünk — terjedelmesen és a legnagyobb dicsőretekkel emelte ki bámulatos művészetét. Különösen meglepők: Noe bárkája a vízön, az állatok kiszabadítása stb.-vel. az élő rózsáinak csudás növelése, öregeknek fiatalokká változtatása, főképp a szellemek kabinetje. A kézi ügyességnek netovábbját érte el Balthazar, a ki a mellett igen talentumos hasbeszélő is. A fővárosi lapok információi alapján előre is felhívjuk előadásaira közönségünk figyelmét.

— **A hosszufalusi áll. polg. iskolák sikerült iskolai ünnepélyt** rendeztek a király ő felsége nevenapja alkalmából. Killyéni igazgató lendületes beszédben buzdította az ifjúságot a király iránti hűség, az alkotmány tisztelete és a haza szeretetére. Kedvező idő esetén a polg. isk. ifjúsága a tömösi emléksobornál fogja leróni a hazafias kegyelet adóját. Az ünnepély d. e. órakor lesz, melyre érdeklődőket szívesen látja az isk. igazgatósága.

— **Kézdivásárhelyen,** a hol eddig csak algymnázium volt, az idén nyílt meg a főgymnázium az 5-ik osztálylyal, mit a legközelebbi 3 évben a 6. 7. 8-ik osztályok megnyíltak fog követni. Az öt osztályba összesen 199 tanuló iratkozott be, sőt jelentkezett a 200. de ez magántanuló, mert leány. Nagy Domokos aljárásbíró leánya, Nagy Ilona.

— **Új váltóúrlapok.** F. é. október hó 1-től csakis új, korona értékű bélyeggel ellátott váltóúrlap illetve annak bélyegértéke érvényes. A régi váltóúrlapok 1899. évi december 31-éig a m. kir. dobányraktár — hivatalban becsereleendők.

Lázárt azzal vádolta a hadbíróság, hogy csapatjai a temesvári csatában a sebesült osztrák katonákat felkoncizolták. Ez a vád, bár alaptalan, fennmaradt mindvégig és ennek alapján ítélték el oly szigorúan Lázárt. Az ítélet indoklásában azonban nem fordul elő ez az indok, mert a vérbíróság elnökének kijelentése szerint a temesvári eseményeknek ily módon való felderítése a kegyelem forrását végképpen elapasztaná.

Damjanich Jánost az április 14-iki tügetlenségi nyilatkozat felől faggatták. A hőselkü tábornok azonban nem akart erre nézve választ adni hóhérainak, a miért aztán ezek naponként maguk elé citálták a beteg vezért és anarchikus üzelmekkel vádolták. Mikor aztán már elfogyott Damjanich türelme, keményen rászólt a hadbíróságra:

»Ne kinozzanak azokkal az örökké való kihallgatásokkal. A mit először mondtam, az utolsó szavam is marad. Gazembernek tartok mindenkit, a ki esküjét megszegi. Ezt pedig Damjanich Jánosról ne mondja senki sem!«

Dessewffy-vel is nagy szigorúsággal bánt a hadbíráskodás, és bár felesége becses ékszereit adta az egyik hadbírónak, még sem sikerült a borzasztó ítéltkezésnek elejét venni.

A hadbíróság, mint már említettem, — főképpen az egyes tábornokok egyéni működését kutatta. A mint ez a kérdéseiből kiderült, a törvényszék igen alapos tudomással bírt az egyes tábornokok működése felől, a mi azt bizonyítja, hogy a magyar tábornok

sok titkos kém volt. Ennek alapján folyt a nyomozás. A tulajdonképeni bizonyítási eljárást csak szeptember utolsó napjaiban fejezték be a bírúk. A vádlott hősök mindent bevallottak, a mi a szolgálalkú bírúk szerint elég volt arra, hogy felettük kimondja a borzasztó ítéletet, melyet különben még a vallatások előtt rájuk parancsolt Haynau. Egyik-másik hadbíró, akit Aulich nagy nyugodtsága vérgig bosszantott, elárulta a törvényszék eredeti szándékát, de Aulich erre nyugodtan azt felelte: »Nem a büntetés, hanem a bűn neme gyalázza meg az embert.« Mig a kihallgatások folytak, a vádlottak hozzátartozói minden lehető elkövettek a megmentésükre. De hiába!

A törvényszék csak arra várt, hogy mikorra parancsolja Haynau az ítélet kimondását. A dátumra nézve azonban úgylátszik már régen voltak megállapodások, mert a halálos ítéletet mindenképpen október 6-án, Latour hadügyminiszter meggyilkoltatásának évfordulóján akarták végrehajtani. A borzasztó terv onnan eredt, hogy Grünne gróf Latour meggyilkoltatása napján megesküdtött, hogy egy év múlva Latourért a forradalom valamennyi vezértérfiát a bitófán akarja látni. És borzasztó kívánsága sajnos beteljesült.

Sz. 5290—899, szlb.

Faeladási hirdetmény.

Fogaraszvármegye Oprea-Kerczisóra község határában fekvő és az Oprea-kerczisorai volt urbéres közbirtokosság tulajdonát képező fenyő erdőből 52. k. holdnak mintegy 8882 m³ luczfenyő fűrészfűrészes és 565 m³ luczfenyő épületi fa fakészlete a szerződés megkötésétől számított 1 esetleg 2 évi kihasználási időtartam mellett 1899. év október hó 13-án délelőtt 9 órakor Oprea Kerczisóra község házában nyilvános szóbeli és zárt írásbeli árverésen el fog adatni.

Kikiáltási ár 4582 frt 25 kr. minek 10% bántpénz.

Árverési feltételek az alsó-árpási főszolgabírói hivatalnál és az alsó-árpási m. kir. járási erdőgondnokságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Alsó-Árpás, 1899. évi szeptember hó 15-én.

A járási főszolgabíró:

Bisztray József
főszolgabíró.

471. 1—2

Jön! Budapestről Jön!

Balthazar csodás bűvész és spiritista

Brassóban csak 3 előadás.

szombaton, hétfőn és kedden, okt. 7. 9 és 10-én
a Vigadó nagytermében.

Mis. Dantes, Mr. Dante is a kis Eugen mediumok közreműködésével

legujabb **A csoda szekrény** legujabb

Öregeknek fiatalokká varázsolása

Balthazar budapesti nagy feltűnést keltett

spiritista mutatványai

Gul-Baba élő rózsa fáknak csodás növesztése.

Uj! Szenzaozó! Uj!

Noe Bárkája

(nagy bibliai káprázat)

Hasbeszélés műemberekkel

Kezdeté 8 órakor.

Helyárak: Erkély ülés 1 frt, Kőrszék 1 frt, I. r. Zártszék 90 kr. II. r. Zártszék 60 kr. Földsz. emelvény 50 kr. Földszinti álló és karzati állóhely 40 kr. Deák és katona jegy 20 kr.

Jegyek előre válthatók Gebauer Alfred ur üzletében.

Üzlet-áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy

kovács üzletemet

ó-brassóból

Bolonya 13 szám alá

helyeztem át.

tisztelettel

480 1—3

Bányász Mihály
kovácsmester.

633 szám bvgh. 1899.

Arverési hirdetmény

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében közhírré teszi, hogy a fűnfhausi cs. és kir. járás-bírósa 1899. évi C. I. 228/3 számú végzése következtében itt Dr. Weiss Ignác brassói ügyvéd által képviselt Strehblow József Karl javára brassói Jónás János ellen 130 frt 50 kr. s jár. erejéig Brassóban 1899. augusztus hó 22-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján le foglalt és 475 frtra becsült házi-butorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a brassói kir. járásbírósa VII. 237/2 1899 sz. végzése folytán 130 frt 50 kr. tőkekövetelés ennek 1899 évi május hó 3 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 23 frt 42 krban bírósággal már megállapított, valamint 4 frt 20 kr. jelen árverés kifizetési és a még felmerülő költségek erejéig Brassó Katonakörház-utca 4 sz. a. leendő eszközbeszerzésére 1899 évi október hó 6 napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX. t. cz. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Egyszersmind felhívom mindazokat, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a menyiben részükre a foglalás korában eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél írásban beadni vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölölégére fognak utaltatni.

A törvényes határidő a hirdetmények a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Brassóban 1899 évi szeptember hó 23. napján.

Deák L.

kir. bír. végrehajtó.

STANDARD

életbiztosító-társaság

Edinburghban (Angolhon)

Alapított 1825-ben.

Magyarországi fiók: Budapest, V., Fürdő-utca 4.

Évi bevétel	korona	28,000,000
Kiutalt nyereségrészek	„	150,000,000
Vagyon	„	222,000,000
Hatalasok folyton kifizelve	„	460,000,000

A STANDARD kötvényeinek nevezetesebb előnyei:

Kétségtelen biztonság. — Alacsony díjak. — Szabad kötvények. — Kötvények érvényben tartása díjmentesek elmulasztásánál. — Tőkésítés és előre megállapított visszaváltási érték. — megtámasztatás. — Feltétlen fizetés öngyilkosság esetében egy évi tennállás után. — Szabad haborubiztosítás népfelkelők részére.

Díjtáblázatok kívánatra küldetnek.

Vezérügynök Brassóban: CZINK K.

**Rezsőparkkal szemben minden nap láthatók
a világ legokosabb kutyái.**

Konkurrencia nélkül.

Caró, a világ egyetlen zongorázó kutyája s úgy ő, mint 20 társa mind szeretetre méltó állatok. Mutatványaik meglepik a nézőt. Köztük Caró az elsőrendű, mely a többiek között „Az utolsó rózsa” a „Mártha” operából játsza, a mi az ő kedvenc darabja. Az utóbbi kutyákat sok fáradozás után írás, olvasás, és számolásra is rábírtam, úgy hogy a közönség által feladott számtani példákat megoldani képesek. Ismerik a festéket, a virágokat, erőt mutatványokat produkálnak és táncolniak. Szóval a művészet legmagasabb fokán állanak, eddig meg nem látott módon. Ezen érdekes előadáshoz bátor-kodom a n. é. közönséget meghívni.

Belépti díj: Tamlászék 50 kr., I. hely 40 kr., II. 30 III. hely 15 kr. Katonák csillag nélkül és deákok az első három helyen felét fizetik. — Kezdeté délután 4 órakor és tart este 9 óráig, Vasárnap d. u. 8-tól este 9-ig minden órában egy előadás.

Számos látogatásért esedezik.

H. Prechtel,
tulajdonos.

Uj!

Semona

Uj!

a világ egyedül létező élő mellszobra. Elegáns megjelenés, Biztos siker.

